

НАҚШАИ СТРАТЕГИИ БУЧЕТӢ

Кумита оид ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 173***

Соҳа: 04 Маориф, 43. Таҳсилоти касбӣ (ибтидой ва миёнаи касбӣ)

Раис

Рахимӣ Фарҳод

1. Ҳадафҳои стратегӣ

Тибқи Стратегияи миллии рушди Ҕумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ на кам аз 30% ҳатмкунандагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ (ҳамасола 58 000 нафар) бояд ҷалб карда шаванд. Бо дарназардошти зарурати рушди низоми бозомӯзӣ, такмили ихтисоси коргарони зинаи миёна ва муҳочирони меҳнатӣ сарбории низоми таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ на кам аз ду маротиба афзоиш ҳоҳад ёфт. Бо ин мақсад муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касби, аз ҷумла таҳсилоти калонсолон фарогирии шаҳрвандони кишварро бо таҳсилоти касбӣ ба андозаи на кам аз 10%-и ҳатмкунандагон ва то 100 ҳазор нафар касбомузонро таъмин менамоянд. Инчунин ҷиҳати дастрасӣ ба ҳадафи мазкур ҳамасола нақшай фарогирии шаҳрвандони ҷумҳурӣ бо барномаҳои касбомузӣ таҳия ва татбиқ мешавад. Нақшай фарогирий аз ҳисоби манбаҳои гуногуни маблағузорӣ амалӣ карда мешавад. Ҕиҳати таъмин намудани иҷрои ҳадафи мазкур инчунин аз ҳисоби маблағҳои Бучети давлатӣ тадбирҳои мушаххас амалӣ мешаванд. Таҳия ва иҷрои онҳо дар раванди баナқшагирии бучет пешниҳод гардида, тибқи талаботи қонунгузории амалкунанда таъмин карда мешавад. Ҳисоби нишондиҳандаҳои хароҷоти заминавӣ ва Дарҳост барои маблағузории ташаббусҳои нав пешниҳод карда мешавад.

Натиҷаи дарозмуддати Стратегияи милли рушди соҳаи маориф барои солҳои 2024-2030 таъмини Дастрасӣ ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ ба ҳамаи ҳоҳишмандон тавассути васеъкунӣ ва таҷдидгардонии инфрасоҳтор ва ташкили муҳити мусоид мебошад. Барои ноил шудан ба мақсади пешбинишуда ва зиёд намудани таҳсилкунандагони муассисаҳои таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ шароити мусоид, таъмин бо мутаҳасисони баландтаҷриба лозим аст.

Бо мақсади таъмин намудани рушди соҳа, таҳқими пайвастаи идоракуни устувори он бо қарори Ҳукумати Ҕумҳурии Тоҷикистон моҳи сентябри соли 2023 Кумита оид ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҕумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шуд.

Сиёсати давлатии Ҕумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи маориф ва таҳсилоти касбӣ барои дастрасӣ ба ҳадафҳои стратегии миллӣ ва инчунин Ҳадафҳои рушди устувор равона ҷалб мешавад. Дар ин раванд фаъолияти Кумита оид ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҕумҳурии Тоҷикистон

ва сохорҳои он барои дастрасӣ ба адафҳои мушаххаси зерин сафарбар карда мешавад:

ҲРУ 4: Таъмини таҳсилоти босифати фарогир ва одилона ва пешбурди имкониятҳои омӯзиши якумрӣ барои ҳама

ҲРУ 8: Мусоидат ба рушди устувор, фарогир ва устувори иқтисодӣ, шуғли пурра ва самаранок ва кори шоиста барои ҳама

ҲРУ 5: Ба баробарии гендерӣ расидан ва тавонмандсозии ҳамаи занону духтарон.

2. Ҳолати қунунӣ ва мушкилоти асосии соҳа.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбиро ба сифати яке аз ҷузъҳои муҳими низоми маориф арзёбӣ менамояд, ки он иқтисодиёти миллиро ба мутахассисони баландиҳтисоси коргарӣ ва миёнаи касбӣ таъмин намуда, дар рушди иҷтимоию иқтисодии кишвар ва баланд бардоштани некӯаҳволии шаҳрвандони он саҳми арзанда мегузорад. Ба ҷавонон дар баробари касбомӯзӣ, инчунин бедор намудани эҳсоси худшиносии милливу ғурури ватандорӣ омӯхтани таҳаммулгарӣ, инсондӯстӣ, арзишҳои башарию эҳтироми фарҳангӣ миллий дар шароити қунуни ҷаҳони зудтағириёбанда низ шарт ва зарур аст.

Дар зинаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ. Айни ҳол 65 муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки дар онҳо аз рӯйи 14 самт ва 135 ихтисос кадрҳои коргарӣ омода карда мешавад.

Диаграммаи 1. Маълумоти омории муассисаҳои талимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ дар 5 соли охир

Дар соли 2023 муасисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ касбиро 7334 нафар ҳатм намуданд, ки аз онҳо 2191 нафар духтар мебошад. Аз шумориа умумии

хатмкунандагон 173 нафари он соҳиби дипломи аъло, 2264 нафар бо чойи кор таъмин, 1541 нафар ба муҳочирати меҳнатӣ, 701 нафар даъват ба сафи Қувваҳои мусаллаҳ ва 1639 нафар ба муассисаҳои таҳсилоти миёнаи ва олии касбӣ доҳил шуданд.

Норасоии омӯзгорон дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ 116 нафар буда, 62 нафар омӯзгор ғайрииҳтисос фаъолият менамоянд.

Инфрасоҳтори муассисаҳои таҳсилоти ибтидой касбиро такмил додан лозим аст. Дар умум дар 63 муассисаҳои таҳсилоти ибтидои касбӣ:

Бинои таълимӣ	96
Синфхона	1689
Озмоишгоҳ ва сифхонаҳои талимӣ	175
Китобхона	106 (22 электронӣ)
Толори варзиши	33
Синфхонаи компьютерӣ	108 (2710 компьютер, 266 проекторов, 590 принтеров)
Тахтаи электронӣ	147

Мувофиқи Сертификати ҳуқуки истифодабарии замин дар 23 муассисаи давлатии таълимии соҳаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ 1835,38 га замини истеҳсолӣ-таҷрибавӣ мавҷуд аст (642,88 га заминҳои обӣ, 384,26 га заминҳои лалмӣ, 113,04 га боф, 467,02 га ҷароғоҳ ва боқимонда 228,18 га заминҳои ғайри кишоварзӣ мебошанд).

Заминаи таълимӣ истеҳсолии муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ дар сатҳи ниҳоят паст қарор дошта, муассисаҳо бо ҳадди ақали таҷҳизоти истеҳсолӣ, маводҳои таълимӣ ё умуман таъмин нестанд, ё ин ки дар ҳолати фарсадаю қӯҳна (аз нуқтаи назарӣ маънавӣ) мебошанд. Илова ба ин, 16 адад муассисаи таҳсилоти ибтиди касбӣ ба азnavsозӣ ва 22 муассисаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ ба таъмири асосӣ ниёз доранд. Дар ин шароит тайёр кардани мутахassisони дорои малакаю салоҳиятҳои ба талаботи бозори меҳнати мусир мувофиқ, ғайриимкон аст.

Дар зинаи таҳсилоти миёнаи касбӣ дар ҷумҳурӣ 88 муассисаи таҳсилоти миёнаи касбӣ (аз ин теъдод 59 муассисаи давлатӣ) фаъолият менамояд, аз рӯйи 10 самт (омӯзгорӣ, тиббӣ, фарҳанг, кишоварзӣ, иқтисодӣ, технологӣ, техникиӣ, муҳандисӣ-омӯзгорӣ, ҳуқуқ, таъмини бехатарӣ) ва 209 ихтинос мутахassisон омода мегарданд.

Нишондихандаҳо	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Миқдои муассисаҳо	75	78	82	84	88

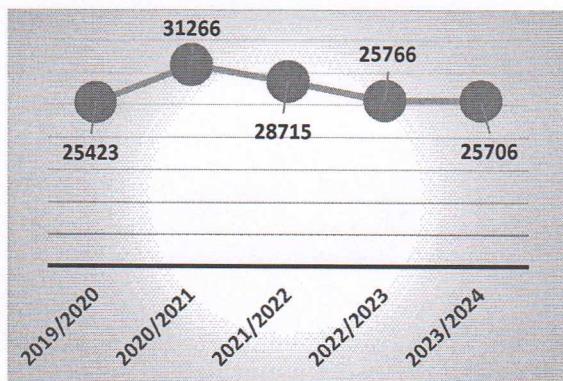
Төвдоди донишчүён,	87696	93531	93270	85302	88300
аз чумла духтар	58204	61904	65776	64307	67641
Аз синфи 9	18258	25459	27311	29019	32005
Аз синфи 11	69426	58072	65959	59283	56295
Бучавай	28606	26505	25523	20022	17581
Шартномавай	59090	66981	67747	65280	70719

Дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ сол то сол шумораи омӯзгорон торафт зиёд мешаванд. Агар дар соли таҳсили 2019-2020 6381 нафар омӯзгор ва соли 2023-2024 ин рақам ба 7416 нафар омӯзгор 16,2 фоиз расид.

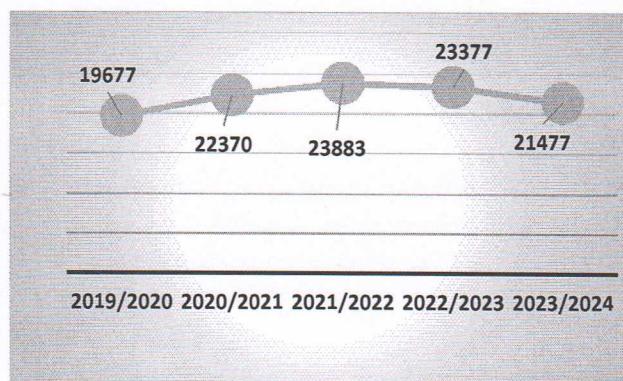
Солҳо	Ҳамагӣ	Аз чумла занон, %	Аз шумораи умумии омӯзгорони штатӣ, %	Аз чумла занон, %
2017-2018	5188	42,1%	63,1%	28,4%
2018-2019	5775	43,2%	67,8%	31,4%
2019-2020	6381	44,1%	66,8%	31,7%
2020-2021	6819	42,7%	69,9%	32,3%
2021-2022	7006	46,5%	70,4%	35,6%
2022-2023	6867	49,1%	68,8%	36,6%

Дар номгӯи ихтисосҳо тағйироту иловаҳо ворид карда шуда, соли таҳсили 2019-2020 дар муассисаҳои таълимӣ аз рӯи 166 номгӯи ихтисос мутахассис тайёр мекарданд, ин рақам дар соли таҳсили 2023-24 бе такроршавӣ ба 209 номгӯи ихтисос расид.

Диаграммаи 2. Қабули донишчӯён ба МТТК

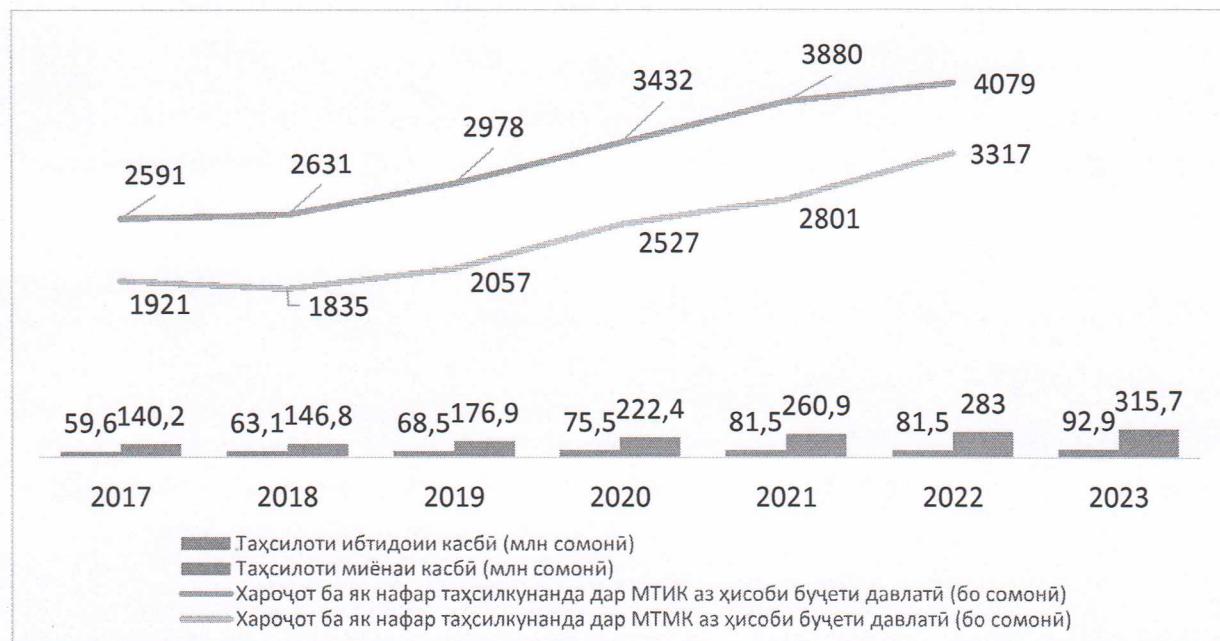
Диаграммаи 3. Ҳатми донишчӯён дар МТТК

Айни ҳол корҳои соҳтмонӣ дар як қатор муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёнаи касбӣ идома дошта, дар назар аст, ки дар ҳамкорӣ бо шарикони рушд соҳта ба истифода мешаванд. Мавриди қайд аст, ки 14 муассисаи таҳсилоти миёнаи касбӣ ниёз ба соҳтмони бинои таълимӣ, 15 муассиса ба таъмири асосӣ ва 14 муассиса ба хобгоҳ ниёз доранд. Илова бар ин норасоии таҷхизоти замонавӣ ҳам дида мешавад. Захираҳои молиявии муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбии давлатӣ асосан аз ҳисоби маблағҳои

бучетӣ ташаккул меёбанд. Бинобар сабаби кам будани шумораи донишҷӯёни гуруҳҳои шартномавӣ ва паст будани сатҳи даромади муассисаҳо аз ҳисоби истеҳсоли молу хизматҳо, маблағҳои ғайрибучетии ин навъи муассисаҳо дар ташаккули даромади умумии онҳо нақши муассир надоранд.

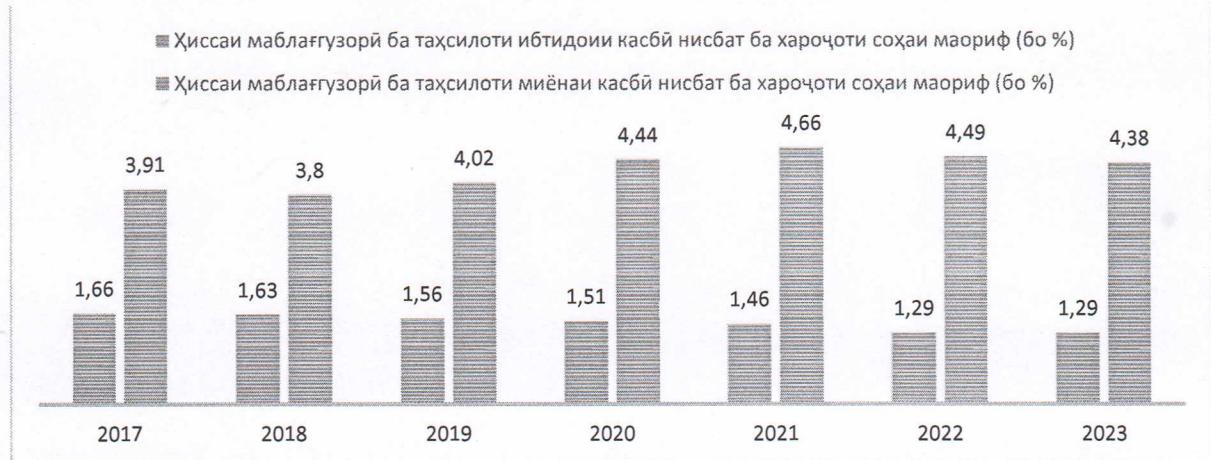
Диаграммаи 4. Нишондиҳандаҳои маблағгузории таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ дар давраи солҳои 2017-2023

Аз таҳлили маълумотҳои овардашуда бармеояд, ки маблағгузории бучетии муассисаҳои таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ дар давраи солҳои 2017-2023 bemайлон афзудааст. Дар ин давра маблағгузории таҳсилоти ибтидойи касбӣ 55,9 фоиз ва маблағгузории таҳсилоти миёнаи касбӣ 125,2 фоиз зиёд гардидааст. Зиёдшавии андозаи музди меҳнат, идрорпулии донишҷӯён ва тарифҳои хизматрасонии коммуналӣ сабаби асосии ин зиёдшавӣ буда, барои рушди муассисаҳои таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ воситаҳои молиявӣ то ҳол норасой меқунанд.

Ҳиссаи хароҷот барои муассисаҳои таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ дар ҳаҷми умумии хароҷоти соҳаи маориф ба таври назаррас кам аст ва тамоюли пастшавӣ дорад (диаграммаи 5).

Диаграммаи 5. Тамоюли нишондиҳандаҳои маблағгузории таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ дар давраи солҳои 2017-2023

Ҳол он ки бинобар аҳамияти бузурги соҳаи саноат дар рушди минбаъдаи мамлакат, ҳалли масъалаҳои иҷтимоиву иқтисодӣ ва таъмин намудани ичрои ҳадафҳои стратегии миллӣ, аз ҷумла раванди саноатикунонии босуръати кишвар солҳои 2022–2026, яъне то ҷашни 35-солагии истиқлолияти давлатии Тоҷикистон «Солҳои рушди саноат» эълон карда шудааст. (Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва ҳориҷии ҷумҳурӣ» 22.12.2021). Дар ин давра бояд беш аз 500 ҳазор ҷойҳои нави корӣ таъсис ёфта, даромади пулӣ аҳолӣ беш аз 2 баробар зиёд гардад ва ҳиссаи табақаи миёнаи аҳолӣ ба 45 фоиз расонида, дар натиҷа сатҳи камбизоатӣ то 15 фоиз коҳиш дода шавад. Ва татбиқи ин ташабbus масъулияти муассисаҳои таҳсилоти касбиро дар тайёр намудани муатаҳассисони соҳаҳои саноат ва касбҳои технологӣ зиёд менамояд.

Дарҳости пешниҳодшуда ба дарназардошти вазифа ва уҳдадориҳои Кумита ва муассисаҳои таҳсилоти ибтидойӣ ва миёнаи касбӣ дар татбиқи вазифаҳои стратегӣ ва дастрасӣ ба ҳадафҳои миллӣ таҳия ва пешниҳод шудааст.

3. Асоснокукунии вазифаҳое, ки барои дастрасӣ ба ҳадафи стратегӣ ба нақша гирифта мешаванд.

Ҳадафу вазифаҳои стратегӣ ва сиёсати давлатӣ дар соҳа дар ҷорҷубаи Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Барнома ва нақшашои дароз ва миёнамуҳлати милливу соҳавӣ муайян карда мешавад ва дар фаъолияти сохторҳои соҳавӣ ҷиҳати ичро ва дастрасӣ ба ҳадафҳои стратегӣ асоси банақшагирии амалӣ мебшад.

Вазифаҳои асосӣ дар давраи миёнамуҳлат 2024-2027

1. Таъмини дастрасӣ ва иштироки баробар дар таҳсилот

1.1 чораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.1 – бунёди муассисаҳои нав ва азnavsозии муассисаҳои таълимии амалкунандаи таҳсилоти ибтидойи касбӣ - 2 муассиса:

- сохтмони муассисаҳои таълимӣ бо инфрасоҳтори замонавӣ ва азnavозии муассисаҳои таълимии амалкунанда бо дарназардошти зиёд намудани фарогирии хатмкунандагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ бо таҳсилоти ибтидой, аз ҷумла шахсони имконияташон маҳдуд – 5 муассиса;

- мӯсаҳаз гардонидани муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ бо таҷҳизоти замонавӣ – 20 (муассиса);

1.2 ҷораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.2 – ҷорӣ намудани унсурҳои ҳуқумати электронӣ ва азnavозии низоми технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ:

- ҷустуҷӯ ва бастани шартномаҳо бо ширкатҳо-таҳиягарони таъминоти барномавӣ бо мақсади ташаккули идоракуни ҷараёни таълим дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ (пешбуруди унсурҳои низоми ҳуқумати электронӣ);

- таҳияи маводи таҳсилоти электронӣ ва истифодаи технологияҳои абрӣ (маводи таълимии электронӣ), китобхонаҳои электронӣ, китобҳои электронӣ ва тамоми маводи ёрирасон ҳамзамон бо маводи чопии коғазӣ – аз руи 5 ихтисоси афзалиятнок;

- тақмили заминаҳои ҳуқуқӣ барои мусоидат ба инноватсияҳо дар низоми таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ;

1.3 ҷораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.3 – таъмини таҳсилоти фарогир (инклузивӣ) дар муассисаи соҳаи таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ;

- таҳияи механизмҳои самаранок ва устувори ҳамгироии хонандагони имконияташон маҳдуд дар муассисаҳои ТИК;

- азnavозии заманаи моддӣ-техникии муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ ва дар сурати зарурат бунёди муассисаҳои нави таълим бо дарназардошти таҳсилоти фарогир (инклузивӣ) – 15 муассисаи ТИК ва 10 МТМК;

- ташкили мухити маҳсуси таълимӣ, яъне мавҷудияти кадрҳои педагогӣ бо ихтисоси маҳсус, ки дорои методҳои инноватсионӣ ва технологияҳои таълимии иттилоотӣ-коммуникатсионӣ мебошанд; маҷмӯи барномаҳо, нақшаҳо, маводи методӣ, адабиёт; фароҳам соҳтани шароитҳои берунаи мувофиқ (сатҳи зарурии бароҳатӣ, воситаҳои маҳсуси ҳаракат ва ташкили ҷойҳои таълимии мутобиқшуда, воситаҳои таълими фосилавӣ) аниқ карда шавад;

1.4 ҷораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.4 – баланд бардоштани нуғузи касбҳои коргари таҳсилоти ибтидоии касбӣ:

- таҳқим ва вусъати ҷорабиниҳои касбомӯзӣ-тамоюлӣ, ки ба огоҳонии хатмкунандагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ оид ба касбҳои коргариӣ ва ихтисосҳои дарҳостӣ дар муассисаҳои ТИК равона шудаанд;

- ба ҷараёни таълими таҳсилоти ибтидоии касбӣ ҷорӣ намудани ихтисосҳои муҳандисӣ-техникии барои духтарон ҷолиб;

2. Баланд бардоштани сифат ва муҳиммияти таҳсилот:

2.1 ҷораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.5 – таҳияи механизми муназзами пайгирии таъмини хатмкунандагон бо кор аз рӯйи ихтисос бо дарназардошти

шахсони имконияташон маҳдуд дар бозори меҳнати дохилӣ ва берунӣ бо истифода аз технологияҳои рақамӣ – ворид намудани қисми маҳсус ба фармоиши техникии низоми иттилоотӣ.

- чорӣ намудани механизми мувофиқ дар зерсохторҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки бо ҷамъоварӣ ва таҳлили аҳбор оид ба таъмини хатмкунандагон бо ҷойи кор машғул мебошанд (сари вақт гузаронидани мониторинг ва арзёбӣ, омода кардани иттилооти таҳлилӣ оид ба таъмини хатмкунандагон бо ҷойи кор ва нашри онҳо дар сомонаҳои интернетӣ); - таҳия ва татбиқи механизми мониторинг тавассути НИИ

-2.2 ҷораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.6 – такмили барномаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки салоҳиятҳои умумӣ ва касбии хатмкунандагонро мутобиқ ба талаботи бозори меҳнати дохилӣ ва берунӣ дар асоси талаботи ҷорҷӯбаи миллии ихтисосҳо ва стандартҳои касбӣ ташаккул медиҳанд: - коркард барои 20 ихтисоси интихобшудаи афзалиятнок

- таъсиси шӯроҳои соҳавӣ аз рӯйи малакаҳо;
- таҳия ва татбиқи асноди меъёрии ҳуқуқии даҳлдор, ваколати салоҳиятҳо, ислоҳоти соҳторӣ (институтионилизатсия) ва маблағгузорӣ;
- таҳия ва ҷорӣ намудани механизмҳо барои таҳия, такмили доимӣ ва дастгирии стандартҳои касбӣ дар таҳсилоти касбӣ-техникӣ дар асоси таҷриба ва тамсила (модел)-ҳои байналмилалӣ (ҷаҳонишавии касбҳо ва тағйирпазирии онҳо): асоси методологӣ, методология, дастуралӣ, тақсимоти уҳдадориҳо, мақомоти хизматрасонӣ ва густариши неруи институтҳо ва мутахassisон бо мақсади таҳия ва ҷорӣ намудани механизмҳои устувори ҳамкорӣ бо бахшҳои воқеии иқтисодиёт ва ғ.;

2.3. ҷораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.7 - Ҷорӣ намудани низоми устувори рушди муттасили касбӣ дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ:

- ташкили тренингҳо ва семинарҳо барои кормандони муҳандисӣ-педагогӣ ва омӯзгорон бо мақсади омӯзиши методҳои нави таълим, ки барои ташаккули салоҳиятҳои хатмкунандагон, таҳияи тестҳо, маводи таълимӣ, истифодаи таҳтаҳои электронӣ дар ҷараёни таълим, истифодаи маҷаллаҳои электронӣ ва ғайра имконият медиҳанд;

- таҳияи барномаи таълимӣ ва таъминоти методологии кормандони муҳандисӣ-педагогӣ;

2.4. ҷораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.8 - Таҳия, тасдиқ ва ҷорӣ намудани Ҷаҳорҷӯбаи миллии таснифоти ихтисосҳо дар таҳсилоти касбӣ:

2.5. ҷораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.9 - Таҳияи механизми наве, ки барои бо кор таъмин кардани хатмкунандагон, аз ҷумла шахсони имконияташон маҳдуд мусоидат мекунад:

- ба имзо расидани шартномаҳо бо субъектҳои бозори меҳнат (бахши хусусӣ), ташкили ҷорабиниҳои мувофиқашуда (ярмаркаҳои ҷойи кор, ташкили таҷрибаомӯзии истехсолӣ ва минбаъд бо ҷойи кор таъмин шудан, тамоюли касбӣ ва ғ.) бо субъектҳои бозори меҳнат;

- такмили хүччатхой мөнгөрийн хукук, ки барои бо чойи кор таъмин кардани хатмунандагони зинахой тахсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ, аз чумла шахсони имкониятшон маҳдуд мусоидат мекунанд;

2.6 чораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.10 -Таҳия ва ҷорӣ намудани сиёсати ягона дар соҳаи таъминоти босифати тахсилоти касбӣ дар муассисаҳои таълимии тахсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ, ки ба муносибатҳо ва талаботи байналмилалӣ асос ёфтааст:

- таъсиси гурӯҳи корӣ аз ҳисоби мутахассисони зинаи тахсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ ва ҷонибҳои дигари манфиатдор оид ба таҳияи низоми таъминоти сифат дар муассисаҳои таълимии тахсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ, ки ба стандартҳои байналмилалӣ мувофиқат мекунад;

- таҳияи низоми мониторинги сифати роҳбарӣ ва идоракунӣ дар зинаҳои тахсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ, механизмҳои дохилии худбаҳодиҳӣ ва худбаҳодиҳии бевоситаи берунӣ (сатҳи макро/миллӣ), шаҳодатномадиҳӣ (сертификатсия) ва додани ихтисос (сатҳи макро/корхона, ширкат) ва р.;

7. чораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.11- Такмили стандартҳои касбӣ ва тахсилотӣ дар асоси стандартҳо ва таҷрибаҳои байналмилалӣ. Ҷорӣ намудани барномаҳои ба амалия (таҷриба) нигаронидашуда (таҳсилоти дуалиӣ, тахсилот бе ҷудо шудан аз истеҳсолот ва таҷрибаомӯзӣ) дар муассисаҳои таълимии тахсилоти миёнаи касбӣ:

- таҳияи стандартҳои касбӣ ва тахсилотӣ (барномаҳои тахсилотӣ) дар асоси таҷрибаи байналмилалӣ, аз чумла Иттиҳоди Аврупо;

- таҷдиди назар ба таснифоти ягонаи касбу ихтисосҳо ва касбҳои таҳсил ва таълими касбӣ дар асоси таҷрибаи байналмилалӣ бо дарназардошти феҳристи касбу ихтисосҳо барои шахсони имкониятшон маҳдуд;

3. Афзалиятҳо дар самти тақвияти низоми самараноки идораи таҳсилот:

3.1 чораи афзалиятноки ислоҳот 4.3.14 – таҳияи барномаҳои ҷалби захираҳои иловагӣ:

- таҳияи барномаҳо аз ҷониби муассисаҳои таълимии тахсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ оид ба ҷалби воситаҳои молиявии субъектҳои бозори меҳнат барои ҳаридории техникаи компютерӣ ва таҷхизот барои устохонаҳои таълимиӣ ва лабораторияҳо, ҷалби корфармоён ба ҷараёни таълим, пешниҳоди чой ба донишҷӯён барои гузаштани таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ, ташкили такмили ихтисоси омӯзгорон ва устоҳои таълими истеҳсолӣ бевосита дар истеҳсолот;

- таҳияи механизми муколамаҳои соҳавӣ дар тахсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ;

4. Нишондиҳандаҳои(шохиси) дарозмуҳлати (ниҳоии) натиҷанокӣ барои ҳар яке аз ҳадафҳои стратегии соҳаи таҳсилоти ибтидой ва миёнаи қасбӣ.

Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябри соли 2020, №526.)

Ҳадафи умумӣ: То соли 2030 таъмини дастрасии баробар ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи қасбӣ, инчунин омода намудани кадрҳои баландиҳтисос, ки дар бозори меҳнати дохилий ва хориҷӣ талабот доранд.					
Натиҷаи 4.1 (Афзалияти 1-и сиёсат): Ҳамаи занон ва мардон ба таҳсилоти ибтидойи қасбӣ ва таҳсилоти миёнаи қасбӣ дастрасии баробар доранд.					
Натиҷаи 4.1.1: Беҳтар намудани дастрасии ҳама ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи қасбӣ тавассути тавсее ва навсозии инфрасоҳтор ва фароҳам овардани мухити мусоид.					
	Нишондиҳандаҳои асосии фаъолият	2021-2023	2024-2026	2027-2030	Шарҳҳо
1	Ҳиссаи онҳое, ки дар муассисаҳои таълими таҳсилоти ибтидойи қасбӣ таҳсил мекунанд (ба ҳисоби фоиз), аз ҷумла:	36,00%	36,00%	36,00%	--
		27,00%	26,00%	25,00%	
		9,00%	10,00%	11,00%	
2	Фароғирӣи ҳатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти умуми дар зинаи ТИК (ба ҳисоби фоиз).	17,00%	20,00%	25,00%	--
2	Ҳиссаи донишҷӯёне, ки дар муассисаҳои ТИК таҳсил мекунанд, дар шумораи умумии донишҷӯёни таҳсилоти қасбӣ (ба ҳисоби фоиз).	20,00%	25,00%	30,00%	--
4	Фароғирӣи одамони дорои имконияташон маҳдуд дар МТИК:	5,00%	30,00%	50,00%	SDG таъсир 4.5.1
5	Шумораи ҷойҳои навтаъсис дар муассисаҳои ТИК	30000	40000	50000	--
6	Ҳиссаи муассисаҳои ТИК -и замонавӣ, ки биноҳои онҳо барои маъюбон мутобиқ карда шудаанд (ба ҳисоби фоиз),	20.0	40	60	--
	Ҳиссаи заноне, ки дар барномаҳои таълими навтаъсиси ТИК фароғирифта шудаанд (ба ҳисоби фоиз), аз ҷумла:	10,00%	15,00%	25,00%	Нишондиҳанда қаблан пайгирӣ карда нашудааст
		20,00%	25,00%	35,00%	
8	Ҳиссаи муассисаҳои ТИК бо истифода аз технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ дар раванди таълим (ба ҳисоби фоиз), аз ҷумла:	47,00%	50,00%	55,00%	--

Натиҷаи 4.2 (Афзалияти сиёсат 2): Беҳтар намудани сифати омодасозин хатмкунандагони муассисаҳои ибтидойи касбӣ ва миёнаи касбӣ мутобики талаботи бозори меҳнат.

Натиҷаи 4.2.1: Баланд бардоштани иқтидори қадрии кормандон дар таҳсилоти ибтидойи ва миёнаи касбӣ.

Нишондиҳандаҳои асосии фаъолият		2021-2023	2024-2026	2027-2030	Шарҳҳо
9	Шумораи умумии омӯзгорон ва магистрҳо дар муассисаҳои ТИК (аз рӯи сатҳи таҳсилот), аз чумла:	2734	2980	3248	ХРУ таъсир 4.с.1
10	Ҳиссаи омӯзгорон ва устодони МТИК, ки курсҳои такмили ихтисосро оид ба ташаккули салоҳият барои хатмкунандагони ин муассисаҳо гузаштанд	40,00%	60,00%	100,00%	ХРУ таъсир 4.с.1

Натиҷаи 4.2.2: Фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти ибтидойи ва миёнаи касбӣ мутобики талаботи бозори меҳнат тақвият дода мешавад.

Нишондиҳандаҳои асосии фаъолият		2021-2023	2024-2026	2027-2030	Шарҳҳо
11	Ҳиссаи хатмкунандагони муассисаҳои ТИК, ки аз рӯи ихтисоси худ ба кор таъминанд (ба ҳисоби фоиз)	28,00%	35,00%	50,00%	--
12	Ҳиссаи хонандагони МТИК, ки бевосита дар ҷои кор аз таҷрибай корӣ мегузаранд, дар шумораи умумии донишҷӯён (ба ҳисоби фоиз), аз чумла:	100,00%	100,00%	100,00%	--
13	Таносуби муассисаҳои ТИК, ки системахои дохилии кафолати сифатро истифода мебаранд ва механизмҳои мукарраршударо барои муайян кардан талаботи тағйирёбанд дар сатҳҳои гуногун истифода мебаранд (ба ҳисоби фоиз аз шумораи умумии МТИК).	40,00%	60,00%	100,00%	--
14	Мавҷудияти чаҳорҷӯбаи миллии таҳассусии (ЧМТ).мувофиқашуда ва тасдикшуда	Таҳия шуд	Мувофиқа ва тасдик карда шуд	ЧМР татбик карда мешавад	--

Таъмини дастрасӣ ва иштироқи баробар дар таҳсилот

<i>Нишиондиҳандаҳои натиҷаи ниҳоӣ</i>	<i>Барномаи алоқманӣ</i>	<i>2024 (нақша)</i>	<i>2025 (нақша)</i>	<i>2026 (дурнамо)</i>	<i>2027 (дурнамо)</i>
<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>
Бунёди муассисаҳои нав ва азnavsозии муассисаҳои таълимии амалкунандай ТИК	Татбики сиёsat ва идоракунии давлатӣ дар соҳаи таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ (ТИМК)	2	5	5	2
Таъмиру тармими муассисаҳои ТИК бо дарназардошти зиёд намудани фарогирӣ, аз чумла шахсони дорои эҳтиёҷоти маҳсус					
Муҷаҳҳаз гардонидани муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ бо таҷхизоти замонавӣ		20	20	20	20
Чорӣ намудани унсурҳои ҳукумати электронӣ ва ташаккули НИИ ТИМК (% иҷро)		60	80	100	100
Таҳияи маводи таҳсилоти электронӣ		5	5	5	5

Бо таҳсилоти касбии босифат фаро гирифтани аҳолӣ ва омода намудани кадрҳои баландиҳтисос, ки дар бозори меҳнати доҳилӣ ва хориҷӣ талабот доранд

<i>Нишиондиҳандаҳои натиҷаи ниҳоӣ</i>	<i>Барномаи алоқманӣ</i>	<i>2024 (нақша)</i>	<i>2025 (нақша)</i>	<i>2026 (дурнамо)</i>	<i>2027 (дурнамо)</i>
Сатҳи бо кор таъминшавии хатмкунадагони МТИК	Рушди таҳсилоти касбии техникии босифат ва дастрас	60	70	80	90
Сатҳи бо кор таъминшавии хатмкунадагони МТИК		60	70	80	90

5. Бучети миёнамуҳлати барномавӣ

Шакли 1.1. Дарҳости барномаи бучетӣ

№ стр		Рамз
	Кумита оид ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	173*****

Миссия: Таъмини дастрасии баробар ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ, инчунин омода намудани кадрҳои баландихтисос, ки дар бозори меҳнати дохилӣ ва хориҷӣ талабот доранд. (ҲРУ 4)

ҲРУ 4: Таъмини таҳсилоти босифати фарогир ва одилона ва пешбуруди имкониятҳои омӯзиши якумрӣ барои ҳама

ҲРУ 5: Ба баробарии гендерӣ расидан ва тавонмандсозии ҳамаи занону духтарон

ҲРУ 8: Мусоидат ба рушди устувор, фарогир ва устувори иқтисодӣ, шуғли пурра ва самаранок ва кори шоиста барои ҳама

<i>I. Шарҳи барнома</i>		Номгӯ	Рамз
1	Барнома	«Татбиқи сиёsat ва идоракуни давлатӣ дар соҳаи таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ (ТИМК)»	ITK
2	Мақсади барнома	Дастрасӣ ва иштироки баробар дар таҳсилоти касбӣ. Тибқи Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ на кам аз 30% ҳатмкунандагони муассисаҳои таълими таҳсилоти умумӣ (ҳамасола на катар аз 58 000 нафар) бояд ҷалб карда шаванд.	
3	Соҳтори барнома (номгуи зербарномаҳо)	Таҳсилоти касбӣ, танзим ва такмили хизматрасонии далатӣ дар соҳаи таҳсилоти касбӣ Рақамикунонии таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ	ITK 001 ITK 002

4	Вазифа(ҳо)и барнома	<p>1. Таъмини дастрасӣ ба таҳсилоти босифати касбӣ, фарогирии гурӯҳи аҳолии осебпазир (таъмир ва таҷхизонидани литсейҳои касбӣ барои фароҳам овардани шароити мусоид барои таҳсили шахсони дорои эҳтиёҷоти маҳсус)</p> <p>2. Беҳтар намудани сифати омодасозии хатмкунандагони муассисаҳои ибтидоии касбӣ мутобиқи талаботи бозори меҳнат (ташаккули низоми иттилоотии идоракунӣ ҷиҳати дастрасӣ ба маълумоти миқдориву сиҳати барои таъмин намудани усуљҳои самараноки идора ва танзми таҳсилоти касбӣ дар ҳамгирӣ бо нишондиҳандаҳои бозори меҳнат).</p> <p>3. Такмили барномаҳои таълимии таҳсилоти ибтидои ва миёнаи касбӣ, ки салоҳиятҳои умумӣ ва касбии хатмкунандагонро ташаккул медиҳанд (вазифаи ХРУ ва шохисҳои нақшавии ХРУ замима мегардад)</p>
---	----------------------------	--

II. Нишондиҳандаҳои самаранокӣ аз рӯи зербарномаҳо (натиҷаҳои мустақим)

5	Нишондиҳандаи натиҷаи дарозмуддати (ниҳоии) барнома	2022 ҳисобот	2023 баҳодиҳӣ	2024	2025	2026
5.1.	Ҳиссаи онҳое, ки дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ таҳсил меқунанд (ба ҳисоби фоиз), аз ҷумла:	дастрас нест	36,0% 27,0% / 9,0%	36,0% 26,0% / 10,0%		
	- мардон/занон					
5.2.	Фарогирии одамони дорои маъбулият бо таҳсилоти ибтидоии касбӣ (ба ҳисоби фоиз),	дастрас нест	5,0%	30,0%		
	Нишондиҳандаҳои самаранокӣ аз рӯи зербарномаҳо (натиҷаҳои мустақим)				2026	2027
<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>
	Таҳияи стандартҳои нави касбӣ	8	20	30	40	50
	Миқдори стандартҳои нави касбӣ ҷоришиаванда, адад	0		20	30	40
	Миқдори муассисаҳои мутобиқшуда	4	4	20	30	50
	Ташаккули низоми иттилоотии идоракунӣ, %иҷро	0,0	60,0	80,0	100,0	0,0
	Рақамикунонии таҳсилот, % иҷрои нақша	0	20	60	20	100

<i>III. Нишиондооди молиявӣ</i>					
Ҳамаги ҳароҷоти барнома, сомонӣ	-	3 791 500,00	23 300 000,00	24 401 000,00	25 445 000,00
<i>Aз ҷумла:</i>					
Ҳароҷоти ҷорӣ, аз ҷумла	-	3 791 500,00	6 300 000,00	6 901 000,00	7 445 000,00
Харидории таҷхизот	-	-	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00
Ҷорӣ намудани стандартҳои нави таҳассусӣ	-	-	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00
Маблағҳои маҳсус			3 000 000,00	3 500 000,00	4 000 000,00

Шакли 1.1.1. Тавсифи нишондиҳандаҳои натиҷавӣ ва ҳарочоти зербарномаҳо

1. Номи зербарнома	Таҳияи сиёсат, танзим ва тақмили хизматрасонии далатӣ дар соҳаи таҳсилоти касбӣ				ITK 001
Самтҳои фаъолият	Маблағгузории Дастроҳи марказии Кумита ҷиҳати иҷрои салоҳият ва уҳдадориҳояш дар самти татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи таҳсилоти касбӣ. истинод ба сиёсати давлатӣ: Тадбирҳои афзалиятнок оид ба ислоҳоти СМРМ 2030: 4.3.1 - «Соҳтмон ва таҷдиди муассисаҳои нав ва таҷдиди муассисаҳои мавҷудаи таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ»; 4.3.3 - «Таъмини ҳусусияти фарогири таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ»; 4.3.9 - «Таҳияи механизми нави мусоидат ба шуғли ҳатмкунандагон, аз ҷумла маъюбон»				
Вазифаҳои зербарнома	Таҳияи ва пешниҳоди ҳӯҷҷатҳои танзимкунандай соҳаи таҳсилоти касбӣ, санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи таҳсилоти касбӣ, стандарт ва меъёрҳои таҳсилоти касбӣ мутобиқ ба меъёрҳои байнамилалӣ				
1. Нишондиҳандаҳои натиҷа (мутобиқ ба вазифа/фаъолият)	2023 (иҷро)	2024 (нақша)	Дурнамо		
I	II	III	IV	V	VI
Буҷети Дастроҳи марказии Кумита, сомонӣ		3 791 500,00	6 300 000,00	6 901 000,00	7 445 000,00
Шумораи кормандон, аз ҷумла		61	61	61	61
Занҷо		6	6	6	6
Чорӣ намудани стандартҳои нави таҳассусӣ (Таъмини ЛКТ бо таҷдизоти таълимӣ-истеҳсолӣ)			7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00
Миқдори ЛКТ таъминшуда	9	6	20	30	50
%-и таъмишавӣ бо таҷдизоти таълимӣ	10	20	30	50	76
Таъмири муассисаҳои таълимӣ			7 000 000,00	7000000	7000000
миқдори массисаҳои таъмиршаванд					
Ҷамъ, сомонӣ		3 791 500,00	20 300 000,00	20 901 000,00	21 445 000,00

2. Номи зербарнома	Рақамикунонии таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ					ITK002
Самтҷои фаъолият	<p>Истинод ба сиёсати давлатӣ:</p> <p>Тадбири афзалиятнок СМРМ 2030: 4.3.2 -«Чорӣ намудани унсурҳои идоракунии электронӣ ва модернизатсияи системаи технологияҳои иттилооти коммуникатсионӣ (ТИК); 4.5.3 - «Такмили системаи иттилоотии идоракунии маориф дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» истинод ба сиёсати давлатӣ:</p> <p>Тадбири афзалиятноки ислоҳоти СМРМ 2030: 4.3.3 - «Таъмини фарогирӣ дар таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ»; 4.3.7 - «Татбиқи низоми устувори такмили пайвастаи касбӣ дар ташкилотҳои файридавлатӣ ва муассисаҳои таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ»</p>					
Вазифаҳои зербарнома	<p>Таҳияи НИИ дорои маълумот дар бораи (i) ҷинс, (ii) дохилшавӣ, давомот ва ҳатм, (iii) дастовардҳои таълимӣ дар бар гирад; (iv) кормандон; (v) захираҳои моддию техникиӣ (аз ҷумла захираҳои бучетӣ ва файрибуҷетӣ)</p> <p>Низоми иттилоотии идоракунӣ(НИИ), ки тамоми муассисаҳои таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбии давлатиро, дар бар мегирад, ки барои фаъолияти дурусти он бо таҷҳизоти зарурии ТИ карда мешавад, кормандони даҳлдори (камаш як корманди) оид ба истифодаи НИИ омӯзонида мешаванд.</p>					
1. Нишондиҳандаҳои натиҷа (мутобиқ ба вазифа/фаъолият)		2023 (иҷро)	2024 (нақша)	Дурнамо		
Ташаккули низоми иттилотии соҳаи таҳсилоти касбӣ,	сомонӣ			2025	2026	2027
НИИ-и функционалӣ,	%-иҷро	10	50	80	100	10
Миқдори муассисаҳои истифодабарандай НИИ,	адад	0	65	140	151	
Шумораи кормандони МТИМК, ки барои истифодаи НИИ омӯзонида шуаданд, аз ҷумла, занҳо	нафар		65	88		
Миқдори иҳтиносҳои рақамикунонидашуда	адад	0	5	5	50	100
Ҷамъ	сомонӣ	0	0	0	0	0

Шакли 1.1. Дарҳости барномаи буҷетӣ

Кумита оид ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон			173*****
I. Шарҳи барнома			Номгӯ
1	Барнома	Барномаи «Рушди таҳсилоти касбии техникии босифат ва дастрас»	RKT
2	Мақсади барнома	Бо таҳсилоти касбии босифат фаро гирифтани аҳолӣ ва омода намудани кадрҳои баландихтисос, ки дар бозори меҳнати дохилӣ ва хориҷӣ талабот доранд	
3	Соҳтори барнома (номгуи зербарномаҳо)	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ	RKT001 (ТИК001)
4	Вазифа(ҳо)и барнома	<p>1. Таъмини дастрасӣ ба таҳсилоти босифати касбӣ, фарогирии гуруҳи аҳолии осебпазир (таъмир ва таҷҳизонидани литсейҳо коллеҷҳои касбӣ барои фароҳам овардани шароити мусоид барои таҳсили шахсони дорои эҳтиёҷоти маҳсус).</p> <p>2. Беҳтар намудани сифати омодасозии хатмкунандагони муассисаҳои ибтидоии касбӣ мутобиқӣ талаботи бозори меҳнат (ташаккули низоми иттилоотии идоракунӣ ҷиҳати дастрасӣ ба маълумоти миқдориву сиҳати барои таъмин намудани усулҳои самараноки идора ва танзми таҳсилоти касбӣ дар ҳамгирий бо нишондиҳандаҳои бозори меҳнат).</p> <p>3. Такмили барномаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки салоҳиятҳои умумӣ ва касбии хатмкунандагонро ташаккул медиҳанд</p>	

II. Нийондихандай натицаа дарозмуддаты (нихони) барнома						
5	Нийондихандай натицаа дарозмуддаты (нихони) барнома	2023 хисобот	2024 баходихӣ	2025	2026	2027
5.1.	Хиссаи хатмкунандагоне, ки баъд аз 1 соли хатм бо кор таъмин шудаанд	дастрас нест	60	70	80	90
III. Нийондоди молиявӣ						
8	Ҳамаги харочот	189 039 563,33	241 549 254,00	358 935 238,00	438 144 926,00	365 782 119,00
	<i>Аз чумла:</i>					
	Харочоти чорӣ	157 031 938,33	204 314 756,00	278 055 991,00	292 889 386,00	290 865 245,00
	Харочоти асосӣ	-	-	5 850 000,00	7 000 000,00	9 000 000,00
	БСД (инвеститсияҳои давлатӣ)	-	5 223 425,00	44 621 101,00	106 333 000,00	32 702 200,00
	Маблағҳои маҳсус	32 007 625,00	32 011 073,00	30 408 146,00	31 922 540,00	33 214 674,00

Шакли 1.1.1. Тавсифи нишондиҳандаҳои натиҷавӣ ва ҳароҷоти зербарномаҳо

1. Номи зербарнома	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ				RKT001 (ТИК001)
Самтҳои фаъолият	Маблағгузории 63 Литсеи касбӣ техникӣ, ҷиҳати таъмин намудани фаъолияти таълимӣ истеҳсолӣ ва фарогирӣ ҷавонони синни аз 17 то 29 сола ба таҳсилоти ибтидоии касбӣ. Дар доираи маблағгузории мазкур пардоҳти музди меҳнати кормандон, хизматрасонии коммуналӣ, алоқа, ҳаридории маводҳои таълимию ҳочагидорӣ, таъмиру тармими ҷорӣ ва дигар ҳароҷт барои ташкили фаъолияти таълимӣ амалӣ карда мешавад. Барои хонандагон ҳуроки якмаротибаи гарм ва эҳтиёҷмандон ҳобгоҳ пешниҳод карда мешавад.				
	Ташкили фаъолияти таълимӣ ва истеҳсолӣ (музди меҳнат, ҳаридории таҷҳизот ва ашёи истеҳсолӣ, маводи канселяри ҳочагидорӣ)				
1. Нишондиҳандаҳои натиҷа (мутобиқ ба вазифа/фаъолият)	2023 (иҷро)	2024 (нақша)	Дурнамо		
I	II	III	2025	2026	2027
Ташкили фаъолияти таълимӣ истеҳсолӣ	сомонӣ	99 678 573	122 180 107	168 831 572	177 800 087
Миқдори литсейҳои касбӣ	адад	61	61	61	61
Шумораи хонандагон аз ҷумла, дуҳтарон	нафар	19 980	20 777	22 855	25 140
Шумораи омузгорон аз ҷумла, занҳо	нафар	4 709	4 753	5 228	5 751
Пешниҳод намудани хизматрасониҳои пулакӣ (маблағҳои маҳсус)	сомонӣ	2 223	2 230	2 453	2 698
Чамъ	сомонӣ	974	983	1 081	1 189
		9 303 981	9 303 381	10 713 764	11 417 979
		108 982 554	131 483 488	179 545 336	189 218 066
					186 826 731

2. Номи зербарнома	Таҳсилоти миёнаи касбӣ					RKT002 (TMK001)
Самтҳои фаъолият	Маблағгузории колечҳои касбӣ, ҷиҳати таъмин намудани фаъолияти таълимӣ истеҳсолӣ ва фарогирии ҷавонони синни аз 17 то 29 сола ба таҳсилоти ибтидоии касбӣ. Дар доираи маблағгузории мазкур пардохти музди меҳнати кормандон, хизматрасонии коммуналӣ, алоқа, ҳаридории маводҳои таълимию ҳочагидорӣ, таъмиру тармими ҷорӣ ва дигар ҳароҷт барои ташкили фаъолияти таълимӣ амалӣ карда мешавад. Барои донишҷӯёни бомуваффақият идрорпулӣ ба андозаи ---- сомонӣ пардохти карда мешавад.					
Вазифаҳои зербарнома	Ташкили фаъолияти таълимӣ ва истеҳсолӣ (музди меҳнат, ҳаридории таҷҳизот ва ашёи истеҳсолӣ, маводи канセлярӣ ва ҳочагидорӣ)					
1. Нишондиҳандаҳои натиҷа (мутобиқ ба вазифа/фаъолият)	2023 (иҷро)	2024 (нақша)	Дурнамо			
I	II	III	2025	2026	2027	
Ташкили фаъолияти таълимӣ истеҳсолӣ	сомонӣ	57 353 366	82 134 649	109 224 419	115 089 299	115 793 074
Шумораи донишҷӯёни, нафар	нафар	17270	16614	18275	20103	22113
аз ҷумла, духтарон	нафар	7718	8866	9753	10728	11801
бучави	нафар	4168	4409	4850	5335	5868
аз ҷумла, духтарон	нафар	1880	2271	2498	2748	3023
стипендия мегиранд	нафар	2353	1979	2177	2395	2634
аз ҷумла, духтарон	нафар	971	802	882	970	1067
Шумораи омузгорон, нафар,	нафар	1101	1042	1146	1261	1387
аз ҷумла, занҳо	нафар	469	468	515	566	623
Пешниҳод намудани хизматрасониҳои пулакӣ (маблағҳои маҳсус)	сомонӣ	22 703 644	22 707 692	19 694 382	20 504 561	21 460 114
шатрномави	нафар	4467	3898	4288	4717	5188
аз ҷумла, духтарон	нафар	1979	2162	2378	2616	2878
Ҷамъ	сомонӣ	80 057 010	104 842 341	128 918 801	135 593 860	137 253 188

3. Номи зербарнома	Инвеститсияҳо ба соҳаи таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ бо дастгирии шарикони рушд					RKT 003
Самтҳои фаъолият	Тавассути беҳтар намудани дастрасӣ ба таҳсилоти касбӣ, баланд бардоштани нуфуз ва сифати таҳсилот ва омӯзиши касбӣ, паст кардани сатҳи бекорӣ дар байни гурӯҳҳои осебпазир, баҳусус ҷавонон дар занон дар ноҳияҳои кӯҳии қишвар					
Вазифаҳои зербарнома	Дар доираи татбиқи лоиҳа иншоотҳои соҳаи таҳсилоти миёнаи касбӣ сохта, таҷдид ва бо мебелу таҷхизот мӯчаҳҳаз гардонида мешавад. Вазъи соҳаи таҳсилоти миёнаи касбӣ мавриди таҳлилу омӯзиш қарор дода шуда, барои занҳо ва ҷавонон курсҳои бозомузии касбӣ ташкил карда мешавад. Платформаиро ҳардонашиносӣ касбӣ бунёд гардида, иқтидори низоми таҳсилоти касбии миёна тақвият баҳшида мешавад.					
1. Нишондиҳандаҳои натиҷа (мутобиқ ба вазифа/фаъолият)	2023 (иҷро)	2024 (нақша)	Дурнамо			
Чамъ Лоиҳаи «Таҳсилоти касбии техникӣ ва омӯзиш дар минтақаҳои қӯҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон	сомонӣ		5 223 425,00	44 621 101,00	106 333 000,00	32 702 200,00
Кисмати 1. Таъмини дастрасӣ ба таҳсилот ва таълими касбӣ	сомонӣ			29 628 600,00	91 801 200,00	13 492 200,00
Муассисаҳои таҳсилоти касбии соҳташуда, тармимшуда ва мӯчаҳҳазгардонидашуда	нафар			8	8	8
Шумораи хонандагони баҳрагиранда	нафар			3150	3150	3150
Кисмати 2. Беҳтарсозии сифат ва аҳамияти таҳсилоти касби ва омузиш	сомонӣ		277 980,00	10 119 150,00	9 740 600,00	15 187 200,00
Хиссаи ҷавонони/занони ба омузиш фарогирифта	%			40	60	80
Фоизи корфармоёни аз сатҳи дониши хонандагони ба кор таъминшуда каноатманд	%			10	40	60
Шумораи барномаҳои таълимии таҷдиди назаршуда, ки дар доираи тамоми низом қабул шудаанд	адад			5	5	5

Кисмати 3. Хизматрасонии аудити молияви	сомонӣ		67 800,00	135 600,00	271 200,00	67 800,00
Кисмати 4. Дастирии идорақунии лоиха	сомонӣ		4 877 645,00	4 737 751,00	4 520 000,00	3 955 000,00
Кисмати 5. Кисмат оид ба холатҳои фавқуллода	сомонӣ					
Таҳқими инфрасохтор ва рушди шабакаи муассисаҳои таълимӣ (БСМД, Сармоягузориҳои асосӣ)	сомонӣ			5 850 000,00	7 000 000,00	9 000 000,00
Соҳтмони муассисаҳои таълимӣ	адад					
Чамъи зербарнома	сомонӣ	-	5 223 425	50 471 101	113 333 000	41 702 200

Шакли 1.2. Бучети миёнамуҳлатӣ барномавӣ			<i>рамз</i>
Соҳа	Маориф		4
Зерсоҳа	Таҳсилоти касбӣ		4,3,
ТАМБ	173 - Кумита оид ба таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбии назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон		173*****

рамз	Номгуи барнома/зербарнома	2023 (иҷро)	2024 (нақшা)	Дурнамо		
				2025	2026	2027
	1	2	3	4	5	6
ITK	«Татбиқи сиёсат ва идоракуни давлатӣ дар соҳаи таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ (ТИМК)»	-	3 791 500	23 300 000	24 401 000	25 445 000
ITK 001	Таҳияи сиёсат, танзим ва тақмили хизматрасонии далатӣ дар соҳаи таҳсилоти касбӣ	-	3 791 500	23 300 000	24 401 000	25 445 000
ITK002	Рақамикунонии таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ	-	-	-	-	-
RKT	Барномаи «Рушди таҳсилоти касбии техникий босифат ва дастрас»	189 039 563	241 549 254	358 935 238	438 144 926	365 782 119
RKT001 (ТИК001)	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ	108 982 554	131 483 488	179 545 336	189 218 066	186 826 731
RKT002 (ТМК001)	Таҳсилоти миёнаи касбӣ	80 057 010	104 842 341	128 918 801	135 593 860	137 253 188
RKT 003	Инвеститсияҳо ба соҳаи таҳсилоти ибтидой ва миёнаи касбӣ бо дастгирии шарикони рушд	-	5 223 425	50 471 101	113 333 000	41 702 200
	Ҳамагӣ	189 039 563	245 340 754	382 235 238	462 545 926	391 227 119

Маълумоти муфассал

дар бораи лоиҳаи «Таҳсилоти касбию техниқӣ ва омӯзиш дар минатақаҳои кухии Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Номи лоиҳа/объект	Таҳсилоти касбию техниқӣ ва омӯзиш дар минатақаҳои кухии Ҷумҳурии Тоҷикистон				
Ҳолати лоиҳа/объект*	Лоиҳа дар марҳилаи оғоз қарор дошта, татбиқи он тибқи нақша сурат гирифта истодааст.				
Манбаи (маблагузории) лоиҳа (ЛСД ё ЛСАМ)	Қарз ва Гранти Бонки Исломии Рӯшид, Саҳми Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон				
Санаи оғоз ва анҷоми лоиҳа/объект	27 апрели соли 2024 - 27 апрели соли 2029				
Соҳа	Маориф				
№ Шартномаи қарзӣ (барои ЛДС)/№. Рамз (барои ЛСАМ)**	№1035				
ТАМБ	173.01.001-Кумита оид ба таҳсилоти ибтидой ва миёнам касбӣ				
ТМБ	93641-Гуруҳи татбиқи лоиҳаи «Таҳсилоти касбию техниқӣ ва омӯзиш дар минатақаҳои кухии Ҷумҳурии Тоҷикистон				
Гуруҳбандии буҷети функционали:					
Сатҳи 1 ГВБ (соҳа)					
Сатҳи 2 ГВБ (зерсоҳа)					
Сатҳи 3 ГВБ (вазифа)					
Гуруҳбандии ҳудудии буҷетӣ					
Минтақаи амалишавии лоиҳа	н. Темурмалик, н. Кушониён, н. Фарҳор, н. Ховалинг, н. Зафаробод, н. Дангар, н. Боҳтар, ш. Душанбе				
Ҳадафи лоиҳа	Тавассути беҳтар намудани дастрасӣ ба таҳсилоти касбӣ, баланд бардоштани нуфуз ва сифати таҳсилот ва омӯзиши касбӣ, паст кардани сатҳи бекорӣ дар байни гурӯҳҳои осебпазир, баҳусус ҷавонон ва занон дар ноҳияҳои кӯҳии кишвар				
Шарҳи лоиҳа (тағсири муҳтасари лоиҳа. Шарҳи талабот ва афзалиятҳо дар соҳа, ки дар натиҷаи татбиқи лоиҳаи мазкур ба даст оварда мешаванд).	Дар доираи татбиқи лоиҳа иншоотҳои соҳаи таҳсилоти миёнаи касбӣ соҳта, таҷдид ва бо мебелу таҷхизот мӯчаҳҳаз гардонида мешавад. Вазъи соҳаи таҳсилоти миёнаи касбӣ мавриди таҳлилу омӯзиш қарор дода шуда, барои занҳо ва ҷавонон курсҳои бозомузии касбӣ ташкил карда мешавад. Платформаи роҳномаии касбӣ бунёд гардида, иқтидори низоми таҳсилоти касбии миёна тақвият баҳшида мешавад.				
Сарчашмаи сармоягузории беруна (барои БСД)					
Компанентҳои лоиҳа/иншоот	Буҷети тасдиқшудаи соли 2024	Буҷети аниқшудаи соли 2024	Дарҳости буҷетии соли 2025	Дурнамои соли 2026	Дурнамои соли 2027
Компаненти 1	0	0	2 622,00	8 124,00	1 194,00
Компаненти 2	24,60	24,60	895,50	862,00	1 344,00
Компаненти 3	6,00	6,00	12,00	24,00	6,00
Компаненти 4	431,65	431,65	419,26	400,00	350,00

*Рамзгузорӣ ва меъёрҳои муайян кардани вазъият дар поён (ҷадвали A. Rt) нишон дода шудаанд

** Рақами Созишномаи қарзӣ барои лоиҳаҳое, ки аз ҳисоби манбаъҳои беруна амалӣ мешаванд.